

**UCHWAŁA NR LXII/665/23
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA**

z dnia 28 lutego 2023 r.

w sprawie nadania tytułu "Zasłużony dla Miasta Wałbrzycha"

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz.40), § 7 ust. 1 pkt 2 uchwały Nr XLVI/441/13 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Wałbrzycha (Dz.Urz.Woj.Dol.z 2022r., poz. 5602), § 8 ust. 1 oraz § 9 ust. 1 uchwały Nr LXVI/681/2014 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 25 września 2014 r. w sprawie zasad i trybu nadawania Honorowego Obywatelstwa Miasta Wałbrzycha oraz tytułu - Zasłużony dla Miasta Wałbrzycha (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r., poz. 4095), uchwala się, co następuje:

§ 1. Nadaje się tytuł „Zasłużony dla Miasta Wałbrzycha” Pani Elżbiecie Krystynie Kwiatkowskiej-Wyrwisz.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska

Uzasadnienie

Elżbieta Krystyna Kwiatkowska-Wyrwisz urodziła się 18 IV 1950 roku w Wałbrzychu. To zasłużona dla Polski działaczka opozycji demokratycznej w okresie PRL; zasłużona dla Wałbrzycha działaczka społeczna, pasjonatka regionu i jego historii.

W roku 1972 ukończyła Studium Bibliotekarskie w Państwowym Ośrodku Kształcenia Korespondencyjnego Bibliotekarzy we Wrocławiu.

W latach 1970-1971 była pracownikiem umysłowym w Miejskim Szpitalu nr 2 w Wałbrzychu; w kolejnych latach 1971-1981 była bibliotekarzem, następnie starszym bibliotekarzem, kierowniczką Filii nr 5 w Miejskiej Bibliotece Publicznej (od 1975 Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Wałbrzychu).

Od IX 1980 w NSZZ „Solidarność” była członkiem Komitetu Założycielskiego, następnie przewodniczącą Komisji Zakładowej w Wałbrzyskiej Bibliotece Publicznej. W VI 1980 była delegatem na I Walne Zebranie Delegatów Regionu Dolny Śląsk. Od IX 1981 była pracownikiem etatowym Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Wałbrzychu (MKZ), członek MKK Kultury w Wałbrzychu. W latach 1981-1982 była bibliotekarzem-księgarzem-archiwistą w MKZ w Wałbrzychu.

Po wprowadzeniu stanu wojennego w dniu 13 XII 1981 ukrywała się, a po ujawnieniu się 19 XII 1981, była przetrzymywana w Areszcie Śledczym w Wałbrzychu, 23 XII 1981 – 19 I 1982 została internowana w Ośr. Odosobnienia we Wrocławiu, od 19 I 1982 w Gołdapi. Wielokrotnie szykanowana: pogróżki, rewizje osobiste, ograniczenie widzeń, karcer, rozmowy ostrzegawcze. Obóz internowania w Gołdapi opuściła 23 VII 1982. Po powrocie do Wałbrzycha włączyła się w działalność opozycyjną. Należała do grupy najbardziej aktywnych działaczy wałbrzyskiego solidarnościowego podziemia oraz współpracowników Mieczysława Tarnowskiego. Kolportowała pisma podziemne, książki, kasety audio, taśmy wideo; uczestniczyła w druku podziemnego pisma „Antykolaborant”. W latach 1982-1984 była bibliotekarzem w magazynie czasopism w WBP w Wałbrzychu, w latach 1984-1985 była pracownikiem kulturalno-oświatowym w Wałbrzyskiej Wytwórni Sprzętu Sportowego Polsport. W dniu 14 III 1984 została aresztowana w pracy, następnie zwolniona, 31 III 1984 na wniosek Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu sąd cofnął uchylenie aresztu, do 27 VII 1984 ukrywała się, była poszukiwana listem gończym, w dniu 27 VII 1984 została objęta amnestią. W 1985 roku otrzymała zakaz wykonywania zawodu bibliotekarza. W dniu 4 XI 1985 ponownie została aresztowana w pracy. W dniu 26 XI 1985 została skazana na karę 1 roku więzienia w zawieszeniu na 3 lata. Była inicjatorką i organizatorką Komitetu Obrony Praworządności im. ks. Jerzego Popiełuszki w Wałbrzychu.

W latach 1986-1990 była zatrudniona w Stacji Krwiodawstwa w Wałbrzychu; od dnia 1 II 1990 została przywrócona do pracy w Wałbrzyskiej Bibliotece Publicznej „Pod Atlantami” w Wałbrzychu, gdzie tworzyła od podstaw Pracownię Regionalną, którą kierowała od jesieni 1993 r. do września 2011 r. Z ogromną pasją i oddaniem zgłębiała wiedzę o regionie, którą dzieliła się przy wielu okazjach. Przeprowadziła niezliczoną ilość lekcji i spotkań w ramach edukacji regionalnej, była inicjatorką wielu przedsięwzięć kulturalnych, autorką programu edukacji regionalnej pt. „Blżej regionu”, a także „Poranków Poetyckich” (organizowanych w latach 1998–2012), adresowanych do młodych poetów. Dbała o zachowanie wspomnień i dziedzictwa kulturowego miasta i regionu, stąd takie jej inicjatywy, jak np. konkurs „Moja rodzina pochodzi z...”, czyli wspomnienia i pamiętniki osiedleńców”, które stały się również kanwą do przygotowanych przez wałbrzyski Teatr Dramatyczny szkiców scenicznych zaprezentowanych w formie czytań performatywnych w ramach XIV Dni Dramaturgii. Włączała się również, głównie jako ekspertka, w działania innych instytucji, promujących wiedzę o regionie, m.in.: Miejski Konkurs Wiedzy o Wałbrzychu i Regionie (organizowany przez ponad 20 lat w Gminnym Zespole Szkół nr 2 w Wałbrzychu), czy Powiatowy Konkurs Wiedzy o Regionie (realizowany przez Zespół Szkół Ceramicznych w Szczawnie-Zdroju). Dbała również o promocję i dziedzictwo, które pozostawił po sobie wałbrzyski poeta Marian Jachimowicz.

Aktywnie włączała się w działania środowisk związanych z działalnością biblioteczną, jak choćby Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich czy Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego. Od stycznia do maja 2014 r. została powołana na stanowisko zastępcy dyrektora wałbrzyskiej biblioteki.

Była inicjatorką reaktywacji (po 13 latach) kolejnych tomów „Kroniki Wałbrzyskiej”, którą realizowała już jako emerytowana bibliotekarka, prezeska Fundacji Museion pn. „Nowa Kronika Wałbrzyska”.

Duże umiejętności i predyspozycje pedagogiczne, kreatywność i chęć działania poparte pracowitością, dużym autorytetem moralnym i patriotyzmem lokalnym, czyniły ją osobą ważną nie tylko dla Wałbrzyskiej Biblioteki Publicznej „Pod Atlantami”, ale także dla środowiska, miasta i regionu.

Została odznaczona: medalem Zawsze Solidarni (2005), Krzyżem Wolności i Solidarności (2015), Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości(2022).

Zmarła 27 października 2022 roku w Wałbrzychu, spoczywa na Cmentarzu Parafialnym przy ul. Przemysłowej.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska